

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2024/039 van 19 maart 2024

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	tot de erkenning en subsidiëring van omgevingsverenigingen
roepnaam	(besluit omgevingsverenigingen)
datum	zoals principieel goedgekeurd op 8 maart 2024
trefwoorden	Omgevingsverenigingen; erkenning; subsidiëring

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet") inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme van 12 maart 2024, ontvangen door de VTC op 12 maart 2024;

Gelet op de behandeling op de zitting van 19 maart 2024 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 19 maart 2024 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Vlaamse minister bevoegd voor Omgeving (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *tot de erkenning en subsidiëring van omgevingsverenigingen* (hierna "het Ontwerp") zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. Het Ontwerp beoogt om gedeeltelijk uitvoering te geven aan het decreet van ... (datum) *tot ondersteuning van omgevingsverenigingen en omgevingsprojecten*, meer bepaald aan het doel om omgevingsverenigingen die een structurele werking ontplooiën, bestendigen en professionaliseren en hiermee een betekenisvolle bijdrage leveren aan het bevorderen van de omgevingskwaliteit in het Vlaamse Gewest, te ondersteunen.
4. Het werkt de subsidie-instrumenten die hiervoor worden ingezet verder uit, met name:
 - 1° werkingssubsidie voor erkende omgevingsverenigingen;
 - 2° startsubsidie voor omgevingsverenigingen.
5. Door het structureel ondersteunen van omgevingsverenigingen en hen te erkennen in hun maatschappelijke opdracht geeft het Ontwerp uitvoering aan het Verdrag van Aarhus dat in artikel 3, 4de lid stelt dat: 'Elke Partij voorziet in passende erkenning van en steun aan verenigingen, organisaties of groepen die milieubescherming bevorderen en waarborgt dat haar nationale rechtstelsel strookt met deze verplichting'.
6. De volgende bepalingen van het Ontwerp hebben betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 10.

Een omgevingsvereniging dient via het subsidieloket een aanvraag tot erkenning in uiterlijk op 10 januari van het jaar dat de erkenningsperiode voorafgaat.

De erkenningsaanvraag, vermeld in het eerste lid, voor omgevingsverenigingen die al erkend zijn, bevat al de volgende documenten:

- 1° *een volledig ingevuld aanvraagformulier;*
- 2° *de meest recente statuten van de omgevingsvereniging die in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt;*
- 3° *het meerjarenplan voor de komende erkenningsperiode dat het bestuursorgaan heeft goedgekeurd.*

De erkenningsaanvraag, vermeld in het eerste lid, voor omgevingsverenigingen die nog niet zijn erkend, bevat al de volgende documenten:

- 1° *de documenten, vermeld in het tweede lid;*
- 2° *de meest recente jaarrekening of de meest recente jaarrekening en staat van ontvangsten en uitgaven en staat van het vermogen, naargelang de boekhouding die wordt gevoerd;*
- 3° *de jaarverslagen van de laatste twee werkingsjaren die de aanvraag voorafgaan.*

Art. 11.

§1. Een gewestelijke omgevingsvereniging, een gewestelijke koepelvereniging voor omgeving en een gewestelijke ledenvereniging voor omgeving werken de volgende elementen uit in hun meerjarenplan:

- 1° *de visie en missie van de omgevingsvereniging;*
- 2° *een omgevingsanalyse die de omgevingsuitdagingen voor de werking van de omgevingsvereniging beschrijft en onderbouwt;*
- 3° *een beschrijving van de omvang en resultaten van de bestaande werking van de omgevingsvereniging, die bestaat uit de volgende elementen:*
 - a) *een beschrijving van de bestaande werking van de omgevingsvereniging en van haar werkingsgebied;*
 - b) *een beschrijving van het antwoord dat de omgevingsvereniging biedt op de bestaande uitdagingen;*
 - c) *een beschrijving van de resultaten die de omgevingsvereniging al realiseert met haar werking;*
 - d) *een beschrijving van de positionering van de omgevingsvereniging, zowel thematisch als qua doelgroepen en partnerschappen;*

- 4° *de zelfevaluatie van de inhoudelijke en zakelijke werking. In de zelfevaluatie schetst de omgevingsvereniging haar sterktes en zwaktes en geeft de omgevingsvereniging aan welke uitdagingen en opportuniteiten die sterktes en zwaktes geven voor de toekomstige werking van de omgevingsvereniging;*
- 5° *een beschrijving van de wijze waarop een erkende omgevingsvereniging gevolg heeft gegeven aan de aanbevelingen van de begeleidingscommissie, vermeld in artikel 20, vierde lid van het decreet van (datum), als dat van toepassing is;*
- 6° *een overzicht en beschrijving van:*
 - a) *de dagelijkse werking;*
 - b) *de personeelsstructuur;*
 - c) *de organisatiestructuur;*
 - d) *de bestuursorganen;*
- 7° *de strategische en operationele doelstellingen van de omgevingsvereniging voor de uitvoering van de kernopdrachten, vermeld in artikel 7, 8 en 9 van het decreet van (datum), voor de komende erkenningsperiode;*
- 8° *een financieel plan, dat bestaat uit een meerjarenbegroting voor de komende erkenningsperiode en een beschrijving van de wijze waarop de inkomsten en uitgaven in de loop van de erkenningsperiode zullen evolueren;*
- 9° *het overzicht van het aantal leden en het aantal lokale afdelingen per Vlaamse provincie van de gewestelijke ledenvereniging voor omgeving als dat van toepassing is;*
- 10° *het overzicht van de omgevingsverenigingen die lid zijn van de gewestelijke koepelvereniging voor omgeving als dat van toepassing is;*
- 11° *een managementsamenvatting.*

§2. Als bijlage bij het meerjarenplan voegt een gewestelijke omgevingsvereniging, een gewestelijke koepelvereniging voor omgeving en een gewestelijke ledenvereniging voor omgeving een meerjarenverbintenis voor de komende erkenningsperiode toe. Het departement stelt een sjabloon voor de voormelde meerjarenverbintenis ter beschikking via de website van het departement.

De meerjarenverbintenis, vermeld in het eerste lid, concretiseert het meerjarenplan en bevat de volgende onderdelen:

- 1° *per operationele doelstelling van het meerjarenplan een beschrijving van de beoogde resultaten na vijf jaar. De omgevingsvereniging geeft in de voormelde beschrijving per doelstelling concreet aan welke impact ze nastreeft bij de beoogde doelgroep en welke interventies ze daarvoor zal nemen of welke inspanning ze daarvoor zal leveren. Waar dat mogelijk en relevant is, geeft de omgevingsvereniging ook aan welke impact ze nastreeft op het vlak van de omgevingskwaliteit;*
- 2° *per operationele doelstelling een overzicht van de kwalitatieve en, waar mogelijk, kwantitatieve indicatoren waarmee de omgevingsvereniging de voortgang van de resultaten jaarlijks zal opvolgen. Voor elke indicator worden jaarlijkse streefwaarden gegeven en de streefwaarde na vijf jaar;*
- 3° *als dat van toepassing is, geeft de omgevingsvereniging aan op welke wijze en in welke mate de voorgestelde operationele doelstellingen bijdragen aan de realisatie van Vlaamse omgevingsdoelstellingen als vermeld in artikel 3, §1, derde lid, van het decreet van (datum).*

Art. 12.

§1. Een regionale omgevingsvereniging werkt de volgende elementen uit in haar meerjarenplan:

- 1° *een beschrijving van de situering van de omgevingsvereniging, van haar inhoudelijke en zakelijke werking, van haar werkingsgebied, en van de uitdagingen waar ze voor staat. De omgevingsvereniging geeft in de voormelde beschrijving aan op welke wijze haar inhoudelijke en zakelijke werking gelinkt is aan de kernopdrachten, vermeld in artikel 6 van het decreet van (datum);*

- 2° een beschrijving van de wijze waarop een omgevingsvereniging gevolg heeft gegeven aan de aanbevelingen van het departement, vermeld in artikel 23, tweede lid, van het decreet van (datum), als dat van toepassing is;
- 3° een overzicht en beschrijving van:
 - a) de dagelijkse werking;
 - b) de personeelsstructuur;
 - c) de organisatiestructuur;
 - d) de bestuursorganen;
- 4° een strategische visietekst die de werking schetst voor de komende erkenningsperiode. De voormelde visietekst bevat de visie, missie en de maatschappelijke positionering van de omgevingsvereniging;
- 5° de doelstellingen ter uitvoering van de kernopdrachten, vermeld in artikel 6 van het decreet van (datum), voor de komende erkenningsperiode;
- 6° een financieel plan, dat bestaat uit een meerjarenbegroting voor de komende erkenningsperiode en een beschrijving van de financiering die de omgevingsvereniging tot stand brengt om haar meerjarenplan te realiseren;
- 7° het overzicht van de gemeenten die behoren tot het werkingsgebied van de regionale omgevingsvereniging;
- 8° een managementsamenvatting.

§2. Als bijlage bij het meerjarenplan voegt een regionale omgevingsvereniging een meerjarenverbintenis voor de komende erkenningsperiode toe. Het departement stelt een sjabloon voor de voormelde meerjarenverbintenis ter beschikking via de website van het departement.

De meerjarenverbintenis, vermeld in het eerste lid, concretiseert het meerjarenplan en bevat de volgende onderdelen:

- 1° per doelstelling van het meerjarenplan een beschrijving van de beoogde resultaten na vijf jaar. De omgevingsvereniging geeft in de voormelde beschrijving per doelstelling concreet aan welke impact ze nastreeft bij de beoogde doelgroep en welke interventies ze daarvoor zal nemen of welke inspanning ze daarvoor zal leveren. Waar dat mogelijk en relevant is, geeft ze ook aan welke impact ze nastreeft op het vlak van de omgevingskwaliteit;
- 2° per doelstelling een overzicht van de kwalitatieve en, waar dat mogelijk is, kwantitatieve indicatoren waarmee de omgevingsvereniging de voortgang van de resultaten jaarlijks zal opvolgen. Voor elke indicator worden jaarlijkse streefwaarden gegeven en de streefwaarde na vijf jaar;
- 4° als dat van toepassing is, geeft de omgevingsvereniging aan op welke wijze en in welke mate de voorgestelde doelstelling bijdraagt aan de realisatie van Vlaamse omgevingsdoelstellingen als vermeld in artikel 3, §1, derde lid, van het decreet van (datum).

Art. 38.

De aanvraag van een startsubsidie wordt uiterlijk op 1 februari van het jaar dat volgt op het jaar waarin de oproep is gelanceerd, via het subsidieloket ingediend.

De aanvraag, vermeld in het eerste lid, bevat al de volgende documenten:

- 1° een volledig ingevuld aanvraagformulier;
- 2° een kopie van de meest recente statuten die in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt;
- 3° een startnota die het bestuursorgaan van de omgevingsvereniging heeft goedgekeurd. De voormelde startnota bevat al de volgende elementen:
 - a) een beknopte visietekst die de toekomstige werking van de omgevingsvereniging schetst. De voormelde visietekst bevat de missie, visie en de maatschappelijke positionering van de omgevingsvereniging;
 - b) de doelstellingen van de omgevingsvereniging met indicatoren om die op te volgen voor de subsidieperiode;
 - c) de beoogde resultaten van de omgevingsvereniging voor de subsidieperiode;

- d) *een beschrijving van de beslissingsorganen, de dagelijkse werking, de interne organisatie van de omgevingsvereniging en de personeelsstructuur en de wijze waarop die zal evolueren in de loop van de subsidieperiode;*
- e) *een financieel plan met een overzicht van de financiering voor het eerste jaar van de subsidieperiode en de geplande evolutie in de financiering voor het tweede jaar en het derde jaar van de subsidieperiode, als dat van toepassing is;*
- f) *een beschrijving van het streefbeeld en groeiscenario voor de verdere uitbouw van de omgevingsvereniging om aan de kernopdrachten en het bijbehorende werkingsgebied van de gekozen categorie, vermeld in artikel 6 en 7 van het decreet van (datum) te voldoen.*

Art. 58.

§1. De omgevingsvereniging bezorgt een aanvraag voor een kortlopende erkenning als vermeld in artikel 57, uiterlijk op de uiterste indieningsdatum die vermeld is in de oproep, aan het departement via het subsidieloket.

De aanvraag, vermeld in het eerste lid, bevat al de volgende documenten:

- 1° *een volledig ingevuld aanvraagformulier;*
- 2° *een kopie van de meest recente statuten die in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt;*
- 3° *de laatste jaarrekening of de laatste jaarrekening, de staat van ontvangsten en uitgaven en de staat van het vermogen, naargelang de boekhouding die de omgevingsvereniging voert om te voldoen aan haar financiële verplichtingen;*
- 4° *een meerjarennota voor de erkenningsperiode van twee jaar die het bestuursorgaan van de omgevingsvereniging heeft goedgekeurd.*

§2. De meerjarennota, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 4°, bevat al de volgende elementen:

- 1° *een beschrijving van de situering van de omgevingsvereniging, haar werking, zowel inhoudelijk als zakelijk, haar werkingsgebied en de uitdagingen waar ze voor staat. De omgevingsvereniging geeft in de voormelde beschrijving aan op welke wijze haar werking gelinkt is met de kernopdrachten van de categorie waarvoor ze een kortlopende erkenning aanvraagt, vermeld in artikel 6, 7 en 8 van het decreet van (datum);*
- 2° *een overzicht en beschrijving van de dagelijkse werking, de personeelsstructuur, de organisatiestructuur en de bestuursorganen;*
- 3° *een financieel plan, dat bestaat uit een begroting voor de duur van de erkenningsperiode van de kortlopende erkenning en een beschrijving van de wijze waarop de inkomsten en uitgaven zullen evolueren in de vermelde erkenningsperiode;*
- 4° *een beknopte strategische visietekst die de werking van omgevingsvereniging schetst voor de komende erkenningsperiode. De voormelde visietekst bevat de missie, de visie en de maatschappelijke positionering van de omgevingsvereniging;*
- 5° *een beschrijving van de doelstellingen voor de kortlopende erkenning ter uitvoering van de kernopdrachten die voor haar categorie van toepassing zijn, vermeld in artikel 6, 7 en 8 van het voormelde decreet, de activiteiten die binnen de kortlopende erkenning zullen opgezet worden en tot welke resultaten die zullen leiden. In de voormelde beschrijving wordt aangegeven op welke wijze de voormelde doelstellingen bijdragen aan de Vlaamse omgevingsdoelstellingen, vermeld in artikel 3, §1, derde lid, van het decreet van (datum);*
- 6° *voor een regionale omgevingsvereniging: het overzicht van de gemeenten die behoren tot het werkingsgebied van de regionale omgevingsvereniging;*
- 7° *voor een gewestelijke ledenvereniging voor omgeving: het overzicht van het aantal leden en het aantal lokale afdelingen per Vlaamse provincie van de gewestelijke ledenvereniging voor omgeving;*
- 8° *een managementsamenvatting.*

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

7. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: externe experts en kandidaat-experts; medewerkers, vrijwilligers en verantwoordelijken van de omgevingsverenigingen en van de actoren; natuurlijke personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan.

en dat de persoonsgegevens zijn: de expertise; het geslacht; de identificatiegegevens; de leeftijd; de mandaten; de opleidingsgegevens; de loongegevens.

8. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

9. De wettelijke basis van het Ontwerp is het decreet van (datum) *tot ondersteuning van omgevingsverenigingen en omgevingsprojecten*, artikel 3 §2, laatste lid, artikel 5, artikel 11 §§ 1 en 3, artikelen 11, 12, 13, 16, 18, 20, 21, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 51, 52, 54, 56, die luiden als volgt :

Art. 3.

(...)

Met het oog op het realiseren van het doel, vermeld in §1, vierde lid, kan de Vlaamse Regering projectsubsidies toekennen aan actoren in het kader van projectoproepen.

Art. 5.

De Vlaamse Regering kan een omgevingsvereniging erkennen in een van de volgende categorieën:

- 1° *een regionale omgevingsvereniging;*
- 2° *een gewestelijke omgevingsvereniging;*
- 3° *een gewestelijke ledenvereniging voor omgeving;*
- 4° *een gewestelijke koepelvereniging voor omgeving.*

Er kan maar één gewestelijke koepelvereniging voor omgeving worden erkend.

Art. 11.

§1. De Vlaamse Regering richt een erkenningscommissie op.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van samenstelling en de werking van de erkenningscommissie en de wijze van aanstelling en het ontslag van de commissieleden.

(...)

Art. 12.

§1. De Vlaamse Regering richt een begeleidingscommissie op.

(...)

§2.

(...)

De externe experts, vermeld in het eerste lid, worden gekozen uit een pool die de Vlaamse Regering benoemt.

(...)

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van samenstelling en de werking van de begeleidingscommissie en de wijze van aanstelling en het ontslag van de commissieleden.

(...)

Art. 13.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de datum van indiening van de aanvraag om als tijdig beschouwd te worden, als vermeld in het tweede lid, 1°;

2° de documenten die bij de aanvraag moeten ingediend worden om als volledig beschouwd te worden, als vermeld in het tweede lid, 2°;

3° de wijze van indiening van de aanvraag;

4° de wijze waarop het ontvankelijkheidsonderzoek wordt gevoerd.

Art. 16.

(...)

De Vlaamse Regering werkt de erkenningsvoorwaarden, vermeld in artikel 15, en de procedure voor de erkenning, vermeld in artikel 13 tot en met 17, verder uit.

Art. 18.

§1.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt per categorie van omgevingsvereniging, vermeld in artikel 5, eerste lid, een basissubsidiebedrag.

(...)

§3. De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de wijze waarop de hoogte van de werkingssubsidie per erkende omgevingsvereniging wordt bepaald;

2° de wijze van toekenning van de werkingssubsidie per erkende omgevingsvereniging.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van uitbetaling van de werkingssubsidie.

Art. 20.

(...)

De Vlaamse Regering:

1° bepaalt de vorm en inhoud en de datum en wijze van indiening van het voortgangsverslag, vermeld in het eerste lid;

2° bepaalt de subcriteria die van toepassing zijn bij de beoordeling van de evaluatiecriteria, vermeld in het tweede lid;

3° bepaalt de wijze van evaluatie.

Art. 21.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de vorm en inhoud en de datum en wijze van indiening van het eindverslag;

2° de wijze van eindevaluatie.

Art. 22.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de vorm en inhoud en de datum en wijze van indiening van de functionele en financiële rapportering, vermeld in het tweede lid;

2° de wijze van opvolging, vermeld in het eerste lid;

3° de vorm en inhoud en de datum en wijze van indiening van het voortgangsverslag, vermeld in het derde lid;

4° de wijze van evaluatie, vermeld in het derde lid.

Art. 24.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de vorm en inhoud en de datum en wijze van indiening van het eindverslag, vermeld in het eerste lid;

2° de wijze van eindevaluatie, vermeld in het eerste lid.

Art. 26.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de datum van indiening van de aanvraag om als tijdig beschouwd te worden, als vermeld in het eerste lid, 1°;

2° de documenten die bij de aanvraag moeten ingediend worden om als volledig beschouwd te worden, als vermeld in het eerste lid, 2°;

3° de wijze van indiening van de aanvraag;

4° de wijze waarop het ontvankelijkheidsonderzoek wordt gevoerd.

Art. 27.

(...)

De Vlaamse Regering werkt de voorwaarden voor een startsubsidie, vermeld in het eerste lid, verder uit.

Art. 28.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de wijze van beoordeling van de kwaliteit van de werking van de omgevingsverenigingen die een startsubsidie aanvragen;

2° de wijze en inhoud van advisering aan de Vlaamse Regering, vermeld in het tweede lid;

3° de wijze van toekenning van de startsubsidie en beslist wie hiertoe bevoegd is. De bevoegde entiteit adviseert de Vlaamse Regering over het al dan niet toekennen van de startsubsidie.

Art. 29.

De Vlaamse Regering bepaalt per categorie van omgevingsverenigingen, vermeld in artikel 5, eerste lid, 1° en 2°, een startsubsidie, die enkel kan dienen voor de ondersteuning van niet-economische activiteiten met het oog op het uitbouwen van een werking om tegen een volgende erkenningsperiode te kunnen voldoen aan de kernopdrachten, vermeld in de artikelen 6 en 7.

(...)

De Vlaamse Regering regelt de wijze van uitbetaling van de startsubsidie.

Art. 30.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de inhoud en vorm en de datum en de wijze van indiening van het voortgangsverslag, vermeld in het tweede lid;*
- 2° de wijze van evaluatie van de kwaliteit van de werking van de omgevingsverenigingen met een startsubsidie, vermeld in het eerste lid.*

Art. 31.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de inhoud en vorm en de datum en de wijze van indiening van de financiële verantwoording.

Art. 32.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de inhoud en vorm en de datum en de wijze van indiening van het eindverslag, vermeld in het eerste lid;*
- 2° de wijze van eindevaluatie, vermeld in het eerste lid.*

Hoofdstuk 10. Projectsubsidies

Art. 33.

(...)

De Vlaamse Regering kan meerdere oproepmomenten voor omgevingsprojecten per jaar organiseren. De Vlaamse Regering bepaalt per projectoproep de looptijd.

De Vlaamse Regering bepaalt de jaarlijkse frequentie van de projectoproepen, de elementen die elke projectoproep moet bevatten en de wijze van bekendmaking van de projectoproepen.

Art. 35.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van samenstelling en de werking van jury en de wijze van aanstelling en het ontslag van de leden.

De Vlaamse Regering kan bepalen dat de externe experts van de jury voor hun werkzaamheden recht hebben op een vergoeding die ze bepaalt.

Art. 36.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de beoordelingsprocedure.

Art. 37.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze en inhoud van de advisering van de jury over de beoordeling van de omgevingsprojecten, vermeld in artikel 33.

Art. 38.

De Vlaamse Regering beslist over de wijze van toekenning van de projectsubsidie, vermeld in artikel 33 en de wijze waarop het subsidiebedrag wordt bepaald. De jury adviseert de Vlaamse Regering over het al dan niet toekennen van een projectsubsidie.

(...)

Art. 40.

De Vlaamse Regering regelt de toekenning en uitbetaling van de projectsubsidies, vermeld in artikel 33.

Art. 41.

(...)

De Vlaamse regering bepaalt:

- 1° de inhoud en vorm en de datum en wijze van indiening van de tussentijdse rapportering, vermeld in het eerste lid;*
- 2° de wijze van tussentijdse opvolging, vermeld in het eerste lid.*

Art. 42.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° de vorm en inhoud en de wijze en datum van indiening van de functionele en financiële eindrapportering, vermeld in het eerste lid;*
- 2° de wijze van eindevaluatie, vermeld in het eerste lid.*

Art. 51.

(...).

De Vlaamse Regering bepaalt de documenten die bij de kortlopende erkenningsaanvraag gevoegd moeten worden, en ook de datum en de wijze van de indiening van de aanvraag voor een kortlopende erkenning, vermeld in het eerste lid.

Art. 52.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van het ontvankelijkheidsonderzoek.

Art. 54.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° *de wijze van beoordeling van de kwaliteit van de werking van de omgevingsverenigingen, vermeld in het eerste lid;*
- 2° *de wijze en inhoud van de advisering van de erkenningscommissie over de kwaliteit van de werking van de omgevingsverenigingen aan de Vlaamse Regering, vermeld in het tweede lid;*
- 3° *de wijze van toekenning van de kortlopende erkenning en beslist wie hiertoe bevoegd is. De erkenningscommissie adviseert de Vlaamse Regering over het al dan niet toekennen van een kortlopende erkenning.*

Art. 56.

(...)

De Vlaamse Regering bepaalt:

- 1° *de vorm en inhoud en de wijze en datum van indiening van de financiële rapportering, vermeld in het eerste lid;*
- 2° *de vorm en inhoud en de wijze van indiening van het eindverslag, vermeld in het tweede lid;*
- 3° *de wijze van eindevaluatie.*

10. Volgende bepalingen zijn relevant voor wat de verwerking van persoonsgegevens betreft (onderlijning VTC):

Hoofdstuk 11. Bepalingen over de gegevensverwerking

Art. 43.

§1. De bevoegde entiteit treedt op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit decreet.

§2. De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de verwerkte persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit decreet en beperkt voor de taken en het werkgebied waarvoor zij bevoegd zijn:

- 1° *de personeelsleden van de bevoegde entiteit;*
- 2° *de externe experts, vermeld in artikel 11, 12 en 35.*

De omgevingsverenigingen en actoren die in het kader van dit decreet een subsidie, vermeld in artikel 3 van dit decreet, aanvragen of ontvangen, mogen persoonsgegevens, vermeld in artikel 44, tweede en derde lid, verwerken in het kader van de indiening en verantwoording van hun dossier bij de bevoegde entiteit, en bij de uitvoering van hun taken, vermeld in dit decreet. De voormelde omgevingsverenigingen en actoren treden in het voormelde geval op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, van de voormelde persoonsgegevens.

§3. De verwerkingsverantwoordelijken verwerken de persoonsgegevens onder de volgende voorwaarden:

- 1° *de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is;*

- 2° de persoonsgegevens worden verzameld voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden als vermeld in artikelen 11, 12, 13, 26, 34, en 51, en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt;
- 3° de persoonsgegevens worden verwerkt op een wijze die toereikend is, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt;
- 4° de persoonsgegevens zijn juist en als dat nodig is, worden ze geactualiseerd;
- 5° alle redelijke maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt, onjuist zijn, onmiddellijk te wissen of te rectificeren;
- 6° de persoonsgegevens worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt;
- 7° de persoonsgegevens worden, door passende technische of organisatorische maatregelen te nemen, op een dusdanige manier verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, zodat ze onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging.

De verwerkingsverantwoordelijken zijn verantwoordelijk voor de naleving van de voorwaarden, vermeld in het eerste lid, en kunnen dat aantonen.

De verwerkingsverantwoordelijken informeren de betrokkenen vooraf over de verwerking van hun persoonsgegevens conform artikel 13 en 14 van de algemene verordening gegevensbescherming en informeren hen over hun rechten op basis van artikel 15 tot en met 22 van de algemene verordening gegevensbescherming.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels over de verwerking van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, vaststellen evenals over de categorieën van betrokkenen, vermeld in artikel 44, alsook beveiligingseisen vaststellen voor de verschillende categorieën van persoonsgegevens, vermeld in artikel 44.

Art. 44.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° *externe experts en kandidaat-experts;*
- 2° *medewerkers, vrijwilligers en verantwoordelijken van de omgevingsverenigingen en van de actoren;*
- 3° *natuurlijke personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan.*

De verwerking van persoonsgegevens van omgevingsverenigingen in het kader van dit decreet heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° *de expertise;*
- 2° *het geslacht;*
- 3° *de identificatiegegevens;*
- 4° *de leeftijd;*
- 5° *de mandaten;*
- 6° *de opleidingsgegevens.*

Met betrekking tot de vrijwilligers van omgevingsverenigingen, vermeld in het eerste lid, 2° en de natuurlijke personen, vermeld in het eerste lid, 3°, worden enkel de volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt:

- 1° *de identificatiegegevens;*
- 2° *het geslacht;*
- 3° *de leeftijd.*

De verwerking van persoonsgegevens van actoren in het kader van dit decreet, heeft betrekking op de volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° *de expertise;*
- 2° *het geslacht;*
- 3° *de identificatiegegevens;*

- 4° de leeftijd;
- 5° de loongegevens;
- 6° de mandaten;
- 7° de opleidingsgegevens.

Art. 45.

De bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden bewaard conform artikel 5, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, worden vastgelegd in selectieregels conform artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Deze selectieregels bevatten een bewaartermijn met bijbehorende motivering.

Art. 46.

De Vlaamse Regering kan de nadere regels bepalen voor de verwerking van de persoonsgegevens, de beveiliging van die gegevens en de passende waarborgen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen.

11. Het is bijzonder problematisch dat het Ontwerp gebaseerd is op een decreet dat nog niet bekrachtigd en afgekondigd is. De VTC vraagt dan ook dat de adviesvraag opnieuw voorgelegd wordt indien de uiteindelijke tekst van het decreet afwijkt van de tekst die nu voorgelegd wordt.
12. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat – en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving – elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
13. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering, noch het Ontwerp decreet, vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond “taak van algemeen belang”, waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om dit toe te voegen aan de nota.
14. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden van welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.
15. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn.³

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2023, 93-

16. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e) AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
17. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a) AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
18. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
19. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over politieke mandaten.
20. Categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikel 9, AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van artikel 9 WVG dat aangeeft welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
 - de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
21. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

22. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b) AVG).

116, 155-162; DEGRAVE, E., "*L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle*", Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ "e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;"

De volgende doeleinden kunnen uit het Ontwerp afgeleid worden: het toekennen en het opvolgen van de aanwending van een werkingssubsidie voor erkende omgevingsverenigingen en van een startsubsidie voor omgevingsverenigingen.

23. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
24. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

25. Artikel 4, 7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
26. Artikel 43 § 1 van het Ontwerpdecreet wijst de bevoegde entiteit, zoals aan te duiden door de Vlaamse Regering, aan als verwerkingsverantwoordelijke.
27. Het Ontwerp bepaalt wat dat betreft (artikel 1, laatste lid):

Als de bevoegde entiteit, vermeld in artikel 2, 4° van het decreet van (datum) tot ondersteuning van omgevingsverenigingen en omgevingsprojecten, wordt aangeduid het departement Omgeving, vermeld in artikel 29, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

En verder bepaalt het Ontwerp van decreet in artikel 43 §2:

De omgevingsverenigingen en actoren die in het kader van dit decreet een subsidie, vermeld in artikel 3 van dit decreet, aanvragen of ontvangen, mogen persoonsgegevens, vermeld in artikel 44, tweede en derde lid, verwerken in het kader van de indiening en verantwoording van hun dossier bij de bevoegde entiteit, en bij de uitvoering van hun taken, vermeld in dit decreet. De voormelde omgevingsverenigingen en actoren treden in het voormelde geval op als verwerkingsverantwoordelijke als vermeld in artikel 4, 7), van de algemene verordening gegevensbescherming, van de voormelde persoonsgegevens.

28. De VTC heeft daarbij geen opmerkingen.
29. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moet nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35, AVG)⁵ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

⁵ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/verplichtingen-bij-het-verwerken-van-persoonsgegevens/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

30. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB aangewezen zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁶ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35,4 van de AVG.

31. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:

3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];

32. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht.⁷

5. Minimale gegevensverwerking

33. Conform artikel 5.1, c) AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.

34. De **categorieën betrokkenen** zijn volgens het decreet externe experts en kandidaat-experten; medewerkers, vrijwilligers en verantwoordelijken van de omgevingsverenigingen en van de actoren; natuurlijke personen die vermeld worden in de aanvragen en de bijlagen ervan.

35. De **categorieën persoonsgegevens** zijn volgens het decreet: de expertise; het geslacht; de identificatiegegevens; de leeftijd; de mandaten; de opleidingsgegevens; de loongegevens.

36. Er wordt niet verantwoord waarom er gegevens over de leeftijd en het geslacht verwerkt worden. De VTC vraagt dat de nota op dat punt aangevuld wordt.

37. Wat de **personen die toegang krijgen tot de gegevens** betreft bepaalt het Ontwerp van decreet:

De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de verwerkte persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit decreet en beperkt voor de taken en het werkgebied waarvoor zij bevoegd zijn: de personeelsleden van de bevoegde entiteit; de externe experts, vermeld in artikel 11, 12 en 35.

38. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.

39. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens naar een andere instantie of naar een externe overheid of naar een private organisatie.

40. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.

⁶ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/machtigingen-en-adviezen-vlaamse-toezichtcommissie/lijst-vtc-criteria-geb-dpia>

⁷ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

41. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Deze datastream dient ook vermeld en verduidelijkt te worden.
42. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
43. Wat de **bewaartermijn** betreft, bepaalt het ontwerp van decreet:

Art. 45.

De bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden bewaard conform artikel 5, lid 1, e), van de algemene verordening gegevensbescherming, worden vastgelegd in selectieregels conform artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Deze selectieregels bevatten een bewaartermijn met bijbehorende motivering.

44. De VTC doet opmerken dat deze termijnen geen maximale termijnen betreffen.
45. In het licht van artikel 6.3 van de AVG dienen echter in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens voorzien te worden, of toch minstens criteria opgenomen te worden die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen zodat nagegaan kan worden of voldaan is aan de vereisten van de AVG. Verder dienen deze termijnen in de nota verantwoord te worden zodat nagegaan kan worden of deze in overeenstemming zijn met de minimale gegevensverwerking conform de AVG.

6. Juistheid

46. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d) AVG).
47. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

48. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14 AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34 AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
49. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 48, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

50. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.

51. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens mogelijk delicate gegevens/ bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
52. Artikel 32 AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
53. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling⁸ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen⁹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹⁰ en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom.¹¹
54. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover.¹²
55. In principe moet de specificering van maatregelen niet in de wetgeving worden opgenomen. Wanneer de decreetgever of in een later stadium (mits delegatie), de Vlaamse Regering echter vermoedt dat de gepaste maatregelen niet gerealiseerd zullen worden zonder dit aan de betrokken instanties expliciet op te leggen, dan moet dat wel gebeuren.¹³

⁸ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

⁹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹⁰ Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹¹ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹² <https://www.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie/domeinen/cloud>

¹³ Dit kan eventueel ook in een ministerieel besluit of een omzendbrief.

III. BESLUIT

56. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota (luik 2);
- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- verantwoorden waarom geslacht en leeftijd verwerkt worden (luik 5);
- de gegevenstransfert naar de subsidiedatabank toevoegen;
- de maximale bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten om de bewaartermijn te bepalen en deze in de nota verantwoorden (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2024-04-04 12:23:36 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

